

Időutazás a Délmagyarországgal: 1988, a gyorsuló idő éve (79. rész)

Grósz menesztik, jön Németh Miklós

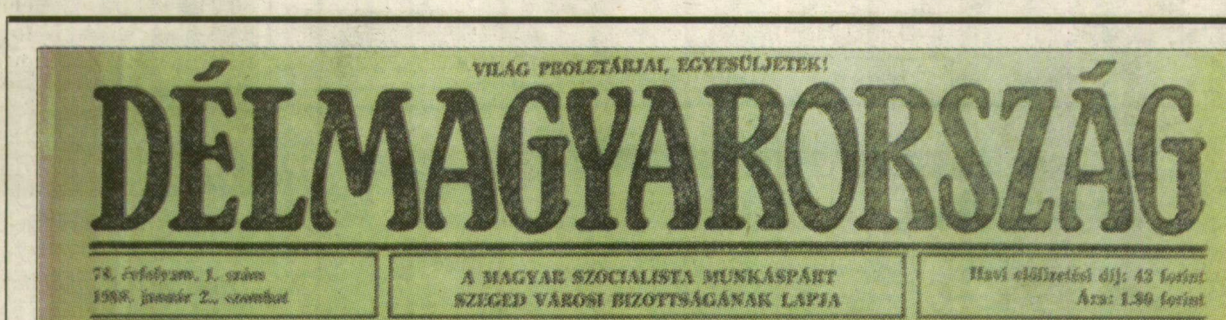
Ebben az évben már fölgyorsultak a politikai folyamatok. Nyilvánvaló lett, hogy az MSZMP az adott föltételek közepette képtelen megbirkózni a válsággal. Mindenki tudta: valami másra van szüksége az országnak. Csak még azt nem lehetett tudni, mit tesz-nek reális lehetőséggé a nemzetközi hatalmi viszonyok.

A komoly változások előszele: egyre többször mozdul meg a civil szféra, egyre keményebben állnak ki bizonyosok követelések mellett.

Falurombolás és egyetem

A viselhetetlen és az ott élő magyarokat is keményen sújtó romániai helyzet ellen tüntetve már utcára mentek a szegediek. Az október 1-jei DM tudósítása szerint: „A romániai nemzetiségpolitika és tervezett falurombolás ellen tegnap, pénteken este Szegeden, a Dugonics téren csaknem kétezeren tüntettek. A demonstrációt a szegedi értelmiségiek kezdeményezték. Beszédet mondott Raffay Ernő, a József Attila Tudományegyetem bölcsészettudományi kara legújabb kori tanszékeinek adjunktusa, s felhívta a figyelmet arra, azért gyülekeztek össze, mert Szeged népe is csatlakozni kíván ahhoz az immár európai méretű tiltakozáshoz, amely a romániai falurombolási tervek meghirdetése után bontakozott ki.”

Az egyre elédgetlen szegedi egyetemisták sem engednek a hatalom győzködésének. „A válasz: nem!” című írásában így tudósít a DM a bölcsészkaron történelekről: „Hétfőn délután 5-től éjfélig tartott a JATE-bölcsészkar hallgatóinak ülése, amelyen a Művelődési Minisztériumnak az ismert hallgatói követelésekre adott választ vitatták meg. „Visszautasítjuk az MM-nek azt az érvelését, mely a jól bevált recept szerint külső okokkal kívánja magyarázni a magyar oktatás katasztrofális helyzetét... úgy véljük, a válság kialakulásában nagy szerepet játszott az MM is azzal, hogy engedelmes és passzív partnere volt az okta-

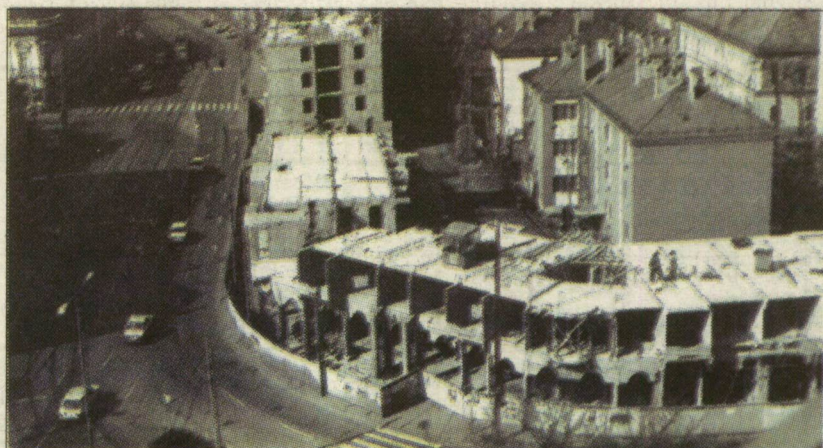
95 ÉV - 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelnek benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is. Sorozatunk eddig megjelent részei a www.tortenet.delmagyar.hu címen megtalálhatóak.

tást mindig is maradékokból finanszírozó, nem termelő ágazatként kezelő kormányzati politikának... Az MM a restrikciós politikára mutogat évek óta, miközben maga is több ízben hozzájárult az oktatás gondjainak szaporodásához...” – fejtették ki az egyetemisták, jelezvén, hogy követeléseiknek további demonstrációkkal is készek nyomatékokat adni.

Korlátos változások

A fenti című írásban próbáltam kifejezni az október 4-i DM-ben, hogy a végbement változások teljesen elégtelenek, semmire nem nyújthatnak megoldást. Ahogyan írtam: „Jelzések az eltelt, viszonylag rövid időszak politikai menetrendjéből: 1. Tavaly ősszel az Országgyűlés éles vitában elfogadta a kormány stabilizációs és kibontakozási programját, amely lényegében egy monetarista megközelítésű gazdaságpolitikát tesz magáévá, s ha nem is kimondottan, de a gazdasági reformprogramot szerves folytatása mellett voksol. 2. Hamarosan nyilvánvalóvá válik, hogy egy kormányzati reformpolitika és gazdasági reformprogram a magyar viszonyok között (egypártrendszer) nem vezényelhető le minőségi politikai megújulás nélkül. Sor kerül tehát az

Beépül a kiskörút és a József Attila sugárút sarka

Fotó: Somogyi Károlyné

országos pártértekezletre, ahol személyi változások mellett elvben lényegi politikafeladatok változásainak is tanúi lehetünk. 3. A nyár végére világosan látni lehet, hogy az addigi politikai-kormányzati lépések és döntések messze elégtelenek voltak a fölgylemlő és egyre inkább feszítő gazdasági-politikai problémák „levezénylésére”. Ennek következtében szinte a döntésképtelenség fölgyorsult a parlamenti képviselők kormányzat által dik-

tált munkatempója. Sok olyan részletkérdésben kéri ugyanis néhány órási tájékoztatói lehetőség után igenlő szavazatokat, amelyekben felelősséggel időbeli korlátok miatt sem képesek dönteni, ráadásul a képviselők igazán nem is tájékozódhattak afelől, hogy ezek a jelenleg általuk hozott döntések egy racionális politikai-gazdaságpolitikai döntéssorozat elemeivé állhatnak össze hosszabb távon.”

Mindenesetre valóban sűrűsödik a

parlamenti döntéshozatal. Ugyancsak az október 6-i lap idézi Villányi Miklós pénzügyminiszter exorzéját, amely szerint: A vállalkozási nyereségadó-törvény megalkotásával –, a személyi jövedelemadóval, az általános forgalmi adóval és a már hagyományosan törvényben szabályozott illetékek egyútt – a költségvetés bevételeinek közel háromnegyede törvényben nyugszik. Kialakul a jövedelemtulajdonosok: a vállalatok, a lakosság és a költségvetés közötti osztozkodás stabil rendszere, amely csak a parlament döntése alapján változtatható.”

Döntés születik arról is, hogy 1989. január 1-jétől bevezetik a munkanélküli segélyt. November 25-én pedig arról tudósít a lap, hogy Németh Miklós a kormány új elnöke, Nyers Rezső államminiszter lett, Grósz Károlyt pedig felmentették miniszterelnöki tisztségéről.

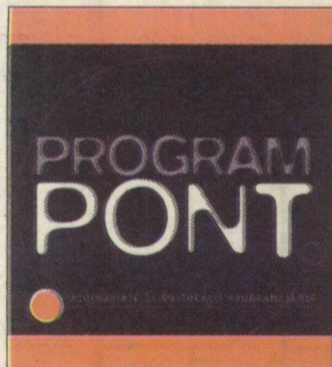
Az MSZMP végórái

Maga a Magyar Szocialista Munkáspárt is a fordulat küszöbére érkezett. A DM november 29-i száma adja közre a Reformköröket a pártban is! című felhívást, amely többek közt a következőket tartalmazza: „I. Kelet-Európában az úgynevezett létező szocializmus országai struktúrális válság van mélyülőben. Ez a válság csak radikális és komplex reformokkal küzdhető le. Történelmi feladat a sztálini modell képződményeinek felszámolása. A gazdaságot, a politikát – és magát a szocialista gondolatot is – visszafordíthatatlanul ki kell szabadítani a bürokratikus mechanizmusok fogságából.” A dokumentum azt is kimondja: „...a politikai intézményrendszer olyan reformjára (van szükség), mely teret ad az egyének és közösségek autonómiájának és természetesnek tekintett a többpártrendszer.”

Azóta is büszke vagyok rá, hogy ez a mintegy tíz ember által megfogalmazott dokumentum az én szerkesztőségi szobámban született meg.

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

E-mail címünk: ajanlo@delmagyar.hu

SZÍNHÁZ

SZEGEDI

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

Ma 19 óra: A varázsfuvola – opera.

Erkel Ferenc-bérlét, holnap 19 óra: A varázsfuvola – opera. Ady Endre-bérlét.

KORZÓ

Holnap 19 óra: Teljes napfogyatkozás – színmű.

Bérlétszünet.

BÁBSZÍNHÁZ

Holnap 11 óra: Rózsa és Ibolya. Bérlétszünet.

PINCESZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZKÁVÉZŐ

Ma 19.30 óra: SZESZ – Csokonai: Karnyóné – zenés komédia, szünet nélkül.

SZEGED PLAZA

Holnap 17 óra: Lúdas Matyi – A MiaManó Színház előadása.

MOZI

SZEGED

BELVÁROSI MOZI

NAGYTEREM

Ma és holnap 15, 17.30 és 20 óra: Mennyei királyság. Színes, m. b. amerikai film.

BELVÁROSI MOZI FILMTÉKA

Ma és holnap 16.15 és 20.45 óra: A titkos ajtó. Színes amerikai film, ma és holnap 18.30 óra: Gépsz. Színes spanyol film.

BELVÁROSI MOZI KAMARATEREM

Ma és holnap 16 és 20 óra: Egy mukkot se! Színes német film, ma és holnap 18.15 óra: A kilencedik nap. Színes német film.

GRAND CAFÉ

Ma és holnap 17 óra: A harcos és a hercegnő. Német film, ma és holnap 19 óra: Pán Péter. Amerikai film, ma és holnap 21 óra: Én, Pán Péter. Angol-amerikai film.

NAPI SZOLGÁLTATÓ, KULTURÁLIS PROGRAMAJÁNLÓ

GABRIEL TAXI

ELINDULT A NAGY PONTVADÁSZAT!

555 555

PLAZA CINEMA CITY

Pata-csata, ma és holnap: 10, 12, 14, 16, 18, 20 óra.

Mennyei királyság, ma: 11, 13.45, 16.45, 19.30, 22.15 óra, holnap: 11.45, 14.30, 17.15, 20 óra.

xxX 2. – A következő fokozat, ma és holnap: 11, 13.15, 15.30, 17.45, 20 óra és ma 22.15 órakor is.

Arséne Lupin, ma és holnap: 15.45, 20.15 óra és ma 22.30 órakor is.

Blueberry – A fejedelmű, ma és holnap: 14.45, 22 óra.

Gorilla bácsi, ma és holnap: 10.15, 12, 14.15, 16.15, 18.15, 20.15 óra és ma 22.15 órakor is.

Beépített szépség 2. – Csábítunk és védünk, ma és holnap: 10, 12.30, 15, 17.30, 20 óra és ma 22.30 órakor is.

A tolmács, ma és holnap: 12.15, 17.15, 19.45 óra és ma 22.15 órakor is.

Fehér zaj, ma és holnap: 14.15, 16.15, 18.30, 20.30 óra és ma 22.30 órakor is.

Constantine, a démonvadász, ma és holnap: 18 óra.

A kör 2., ma és holnap: 16, 20.15 óra és ma 22.30 órakor is.

Robotok, ma és holnap: 10.45, 12.30, 14.15 óra.

A randiguru, ma és holnap: 13.30, 18 óra.

Lemony Snicket – A balszerencse áradása, ma és holnap: 12 óra.

Micimackó és a Zelejt, ma és holnap: 11.45 óra.

Cápamese, ma és holnap: 10.30 óra.

Garfield, ma és holnap: 10 óra.

VÁSÁRHELY

MOZAIK MOZI

Ma és holnap 17.45 óra: Robotok. Színes, m. b. amerikai animációs film, ma és holnap 20 óra: Millió dolláros bébi. Színes amerikai film.

MAKÓ

Ma és holnap 20 óra: Penge – Szentháromság. Színes amerikai film.

MINDSZENT

Ma 18 óra: Vejedre ütök. Színes, m. b. amerikai film.

RUZSA

Holnap 18 óra: Világszám! Magyar

komédia,

SZEGVÁR

Holnap 19 óra: Vejedre ütök. Színes, m. b. amerikai film.

ÜLLÉS

Holnap 18 óra: Állítsátok meg Terézanyut! Színes magyar film.

KÖZLELET

SZEGED

A Máltai játszóterén (Retek u. 2-4.) ma 15 órakor: mesés-zenés festés; holnap 15 órakor: kézműves-foglalkozások.

A Millenniumi Kávéházban

(Dugonics tér 12.) ma 20 órakor: A fél év utolsó latin estje Martha Alvarado és Szabados László szervezésében.

Az egyetemi füvészkert

(Lövölde út 42.) 10 órától 18 óráig; a Szegedi Vadaspark (Kálvária sgt.) 9 órától 17 óráig várja látogatóit.

CIRKUSZ

Az Izabella híd mellett, a Szegedi SZVSE-pályánál felállított sátorban lép fel ma 16 és 19 órakor, holnap 11 és 16 órakor: a Magyar Nemzeti Cirkusz nemzetközi társulata.

KONCERT és BULI

SZEGED

A Kálvin téri református templomban ma 18 órakor: a Kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Kar Zenepedagógiai Tanárképző Női Kara).

Az újszegedi Szent Erzsébet katolikus templomban

ma 19 órakor: Csanádi László (DLA) orgonaművész hangversenye.

Az Old Timer Music Clubban

(Brüsszeli krt.–Dugonics u. sarok) ma 21 órakor: Sade Out, utána rockdance party.

A Miu Miu Étterem és Varietében

(Londoni krt. 3.) ma 22 órakor: Pribojszki Mátyás Band-koncert, utána Erotika kiállítás nyílt bankettje.

A domban holnap 10 órakor:

A Salzburgi Dóm Kórusa (Salzburger Domchor/Ausztria), a Szegedi Dóm Énekkara és az SZTE-ZFK Vonós Kamarazenekara előadása. Szólót énekelnek: Hadobásné Bálint Zsuzsa, Pintér Gabriella, Piskolti László, Altorjay Tamás. Vezényel: Czifra János.

Az új zsinagógában

(Jósika u. 10.) holnap 18 órakor: a Kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Kar Zenepedagógiai Tanszékének hangversenye.

KIÁLLÍTÁS

SZEGED

A Móra Ferenc Múzeumban (Roosevelt tér 1-3.) látható: Úton-útfele... Múzeumi kutatások az M5-ös autópálya Csongrád megyei szakaszán. Nyitva: december 31-éig; a Báck Mancsi fotószalonja című kiállítás. A tárlat július 10-éig tekinthető meg; Földi Péter festőművész kiállítása. Megtekinthető: május 22-éig. Hétfő szünnap.

A Fekete Házban

(Somogyi u. 13.) megnyílt: Rajta! Rajta! című I. világháborús jelvény- és kitüntetés-kiállítás, a Bereg árvíz előtt és után című kiállítás. Nyitva: május 29-éig, valamint a Ságvári Andre gimnázium 50. tanéve alkalmából rendezett kiállítás. Nyitva: május 29-éig. Hétfő szünnap.

A Kass Galériában

(Vár u. 7.) megnyílt: Gyárfás Gábor Ferenczy Noémi-díjas grafikusművész Privát Plakátok II. című kiállítása. A tárlat megtekinthető: június 19-éig 10 órától 17 óráig, hétfőn zárva.

A pedagógiai intézet és rendezvényház aulájában

(Közép fasor 1-3.) megnyílt: egy új galéria, egy állandó kiállítás és vásár Farkas Gyula festőművész olajfestményeiből. A kiállítás anyaga havonta átrendezésre kerül. A tárlat minden nap 8 órától 20 óráig tekinthető meg.

SZEGED MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐINEK JÖVŐ HETI FOGADÓÓRÁI, FÓRUMAI

Május 9-én, hétfőn:

Katona Gyula, a 13-as választókerület (Móraváros) képviselője fogadóórát tart 17.00–18.00 óráig a Somogyi-könyvtár Móra utcai fiókkönyvtárában.

Tóth József, a 16-os választókerület (Kiskundorozsma) képviselője fogadóórát tart 17.00 órától a Bölcs Utcai Családsegítő Központban.

Dr. Szőke Péter, a 18-as választókerület (Belváros) képviselője fogadóórát tart 17.00 órától a Madách utcai általános iskolában.

Május 10-én, kedden:

Kormos Tibor, a 6-os választókerület (Újszeged) képviselője **egynyári virágot oszt a választókerület polgárainak 16.30 órakor** a Tisza Sport Hotel kerthelyiségének bejáratánál (Szent-Györgyi Albert utca – Kállay Albert utca sarok), **17.30 órakor** a Vörösmarty Mihály Általános Iskola (Herke utca) udvarán.

Kalmár Ferenc, a 23-as választókerület (Rókus) képviselője **egynyári virágot oszt** a választókerület polgárainak **17.00 órakor** az Arany János Általános Iskola (Kukovetz Nana u.) udvarán.

Gila Ferenc, a 24-es választókerület (Petőfitelep, Baktó) képviselője fogadóórát tart 17.00 órától a Hunyadi János Általános Iskolában, Lidicei tér.

Mészáros Attila, a 25-ös választókerület (Tápé) képviselője fogadóórát tart 14.00–16.00 óráig a tápéi ügyfélszolgálaton, Honfoglalás u. 73.

Május 11-én, szerdán:

Beck Zoltán, a 4-es választókerület (Tarján) képviselője fogadóórát tart 16.00–18.00 óráig az Ágota Alapítvány játszóházában, Budapesti krt.

Tóth Károly, a 11-es választókerület (Belváros) képviselője **egynyári virágot oszt** a választókerület polgárainak **17.00 órakor** a Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola Boldogasszony sgt. felőli udvarán.

Május 12-én, csütörtökön:

Dr. Pászti Ágnes, az 1-es választókerület (Felsőváros, Belváros) képviselője fogadóórát tart 16.30–17.00 óráig a Tabán utcai általános iskolában.

GÖR Y

Göry Pince & Terasz, 6723 Szeged, Liszt u. 9. Ahol a találkozásban fenséges ráadás van!

Azonnali foglalás: (62) 422-157